

Jämställdhets- och likabehandlingsarbetet på Juridicum under 2017

1. Allmänt om rapporten

Denna rapport har upprättats på uppdrag av dekanus Jonas Ebbesson. Rapporten utgör underlag för den årliga uppföljningen av jämställdhets- och likabehandlingsarbetet på fakulteten och institutionen.

Rapporten är författad av Juridiska fakultetens och institutionens jämställdhets- och jämlikhetssamordnare Jack Ågren med hjälp av övriga i den s.k. JL-gruppen. Rapporten kan sägas spegla JL-gruppens arbete under det gångna året (2017).

2. Något om JL-gruppens arbete

I syfte att bidra till jämställdhets- och likabehandlingsarbetet finns för närvarande en mindre grupp bestående av Jack Ågren (jämställdhets- och jämlikhetssamordnare), Louise Dane (vice samordnare), Katharina Voss (vice samordnare) samt Maria Fotiadis Forssjö (vice samordnare). Gruppens nuvarande sammansättning kommer att vara intakt till och med utgången av 2017.

Utgångspunkten för Juridicums JL-arbete har varit Juridiska institutionens Jämställdhets- och likabehandlingsplan och Juridiska fakultetens jämställdhets- och likabehandlingsplan; för perioden 1 januari – 31 december 2017 (JL-planerna).

JL-gruppens arbete har bl.a. bestått i möten och diskussioner i frågor med anknytning till JL-arbetet på fakulteten och institutionen. JL-gruppen har dessutom bl.a. genomfört olika s.k. aktiva åtgärder (se vidare nedan).

3. JL-situationen under 2017

Undertecknad har under året fått kännedom om ett fåtal fall avseende anmälan om diskriminering, trakasserier, kränkande behandling eller annat liknande missnöje. I samtliga fall har det rört sig om studenter som upplevt sig kränkta eller som haft synpunkter på lärare och/eller administrativ personal från Juridicum. I de fall samordnaren fått in anmälan har, enligt instruktion, prefekt Michael Hellner kontaktats för vidare åtgärder.

4. Aktiva åtgärder under 2017

I JL-planerna har angivits att Juridiska Fakulteten under 2017 ska genomföra tre aktiva åtgärder enligt Stockholms universitets Plan för lika rättigheter och möjligheter 2016, Universitetsövergripande jämställdhetsplan och Diskrimineringslagen:

1. Genomföra och avsluta det påbörjade arbetet med en normkritisk studie av utbildningen vid Juridiska institutionen.
2. Spela in teckentolkning av videomaterial som ingår som kursmaterial på obligatoriska kurser på Juristprogrammet.

3. Arrangera en jämställdhets- och likabehandlingsdag för all personal på Juridiska institutionen.

4.1 Genomförandet av den normkritiska studien

Mark Klamberg har under 2017 tillsammans med studenterna Anna Welsapar och Elin Johansson på uppdrag av Juridiska Fakultetsnämnden genomfört en normkritisk studie av juristutbildningen. Resultaten från studien presenterades för Juridicum under JL-dagen (den 8 november 2017). Mark Klamberg sammanfattar studien och resultaten på följande sätt.

"Studien har granskat övningsuppgifter och tentamensfrågor avseende grundkurser under 2016. Utgångspunkten för studien har varit diskrimineringslagens grunder. Detta har inneburit att studien använt de sju olika diskrimineringsgrunderna i denna samt, i enlighet med studiens uppdragsbeskrivning, en ytterligare kategori: socioekonomisk tillhörighet. Dessa kategorier är samtliga representerade i materialet i varierande grad vilket kan föranleda behov av översyn. Vidare förekommer det stereotypa formuleringar med koppling till gruppkategorierna vilket föranleder behov av att diskutera om utbildningen ska representera verkliga förhållanden - t.ex. att fler män begår brott - eller om en mer jämnare representation i undervisningsmaterialet är önskvärd."

JL-gruppen vill ta tillfället i akt och tacka Mark Klamberg, Anna Welsepar och Elin Johansson för deras arbete och det engagemang de lagt ner på att slutföra studien.

Studien presenterades, och diskuterades, som sagts under JL-dagen i november 2017. JL-gruppen, som fått i uppdrag att beakta rapporten och lämna eventuella förslag på åtgärder inom ramen för fakultetens jämställdhets- och likabehandlingsplan för 2018, återkommer nedan med förslag på aktiva åtgärder.

4.2 Teckentolkning av videomaterial

Enligt Mauro Zamboni har på kursen allmän rättslära hälften av föreläsningarna digitaliserats under hösten (den andra hälften av föreläsningarna är planerad att digitaliseras under våren 2018). Vad gäller finansiering har institutionen täckt kostnader för textning av föreläsningarna via ett externt företag.

4.3 Jämställdhets- och likabehandlingsdagen 2017

Den 8 november 2017 anordnade JL-gruppen JL-dagen (halvdag). Det var 67 anmälda deltagare. Det var två huvudsakliga teman som behandlades under dagen: normkritik och attityd/bemötande. Inledningsvis presenterades den normkritiska studien med efterföljande diskussion. Därefter diskuterades attityd/bemötande med fokus på klassrums-/undervisningsmiljön. Till hjälp för att åskådliggöra olika exempel på anmälningar som inkommit till institutionen spelade Stockholms Improvisations upp olika scener. Efter att scenerna spelats upp följde diskussion i storgrupp om hur ett bemötande i en viss situation kunnat göras annorlunda i syfte att motverka upplevd kränkning.

Av de skriftliga kommentarerna i utvärderingen (och spontana muntliga kommentarer) går att utläsa varierande uppfattningar (positiva och negativa) om de olika inslagen under JL-dagen samt betydelsen av densamma. En majoritet har dock givit uttryck för

det positiva i att få reflektera kring och diskutera JL-frågor med kolleger på ett öppet sätt (utvärderingen bifogas separat).

5. Aktiva åtgärder under 2018

1. Se över rutiner vid trakasserier mot studenter och anställda
2. Verka för att frågor om trakasserier inkluderas i kursvärderingar; och
3. Följa upp av den normkritiska studien från 2017.

5.1 Se över rutiner vid trakasserier mot studenter och anställda

En målsättning är att under 2018 se över och tydliggöra rutiner vad gäller anmälningar om trakasserier mot studenter och anställda. Till detta hör att sprida informationen samt se över rutiner för hur anmälningar följs upp.

5.2 Verka för att frågor om trakasserier inkluderas i kursvärderingar

En annan målsättning under 2018 är att se till att frågor om trakasserier inkluderas i kursvärderingar (och centraliseras) samt att rutiner för uppföljning införs.

5.3 Uppföljning av den normkritiska studien

JL-gruppen har som nämnts fått ett särskilt uppdrag att beakta den normkritiska studien och lämna eventuella förslag på åtgärder inom ramen för fakultetens jämställdhets- och likabehandlingsplan. JL-gruppen har funnit anledning att lämna två förslag, men vill samtidigt hålla öppet för möjligheten att återkomma med ytterligare förslag.

5.3.1 Uppföljning av anmälningar från studenter med funktionshinder

Ett förslag från JL-gruppen är att det genomförs en uppföljning av anmälningar, och de eventuella åtgärder som vidtagits, från studenter med funktionshinder.

5.3.2 Frågor om trakasserier bör beaktas i Utbildningsutskottets årliga kursgranskning.

Ett annat förslag är att arbeta fram rutiner för att säkerställa att frågor om trakasserier beaktas och inkluderas i Utbildningsutskottets årliga kursgranskning.

Med vänlig hälsning,

Jack Ågren